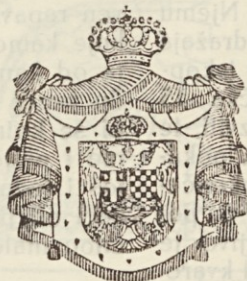

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 20 (4)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Julia 1930.

PATENTNI SPIS BR. 7179

Rauscher und Stöcklin, Fabrik elektrischer Apparate und Transformatoren, Sissach, Švajcarska.

Postupak povećanja trenja kod šina i sprava za izvođenje postupka.

Prijava od 30. aprila 1929.

Važi od 1. februara 1930.

Traženo pravo prvenstva od 5. maja 1928. (Nemačka).

Kod postojećih sprava za posipanje peskom nosi se pesak na vozilu u naročitom sanduku i iz njega se vodi na šinu kroz cevi pomoću stisnutog vazduha ili samo sopstvenom težinom. Te sprave za posipanje peskom ne rade pouzdano, jer se pesak ovlaži lako u sanduku a naročito u cevima, te se slepi i ne može se sprovođiti stisnutim vazduhom kroz iste.

Novina se sastoji kod ovoga pronalaska u tome, da se pesak spravlja na mestu upotrebe ili u njenoj neposrednoj blizini n. pr. kad se pritisne na šinu veštački kamen, koji odaje pesak, sa vozila u kretanju ili kad še struže pesak sa veštačkog kamena pomoću trljačkog tela pogonjenog ma na koji način, te pesak pada direktno pred točkove na šinu.

Upotreba šine za struganje peska sa tela od veštačkog kamena ima preimućstvo, da se šina sama oslobađa prljavštine i ulja, koje je često uzrok trzanja pogonskih točkova. Kod upotrebe naročito pogonjenog trljačkog tela za struganje peska moguće je nabacati dovoljnu količinu peska na šine i pri sporijem vožnji.

Kamen se može veštački napraviti n. pr. vezivanjem odgovarajućeg peska (kvarcnog peska) sa vezivajućim sredstvom n. pr. cementom. Krupnoća peska bira se takva, da veštački kamen istina odaje pesak, ali ne postaje gladak i ne prlja se usled prijema

ulja i masti sa šine, nego ostaje stalno rapav.

Na nacrtu je predstavljeno dva oblika izvođenja sprave.

Sl. 1. pokazuje držač delimično u preseku za veštački kamen i za premeštanje istoga.

Sl. 2. je gornji izgled držača.

Sl. 3. predstavlja položaj sprave.

Sl. 4. je šema ukopčavanja za električni pogon više sprava sa jednoga mesta.

Sl. 5. pokazuje drugi oblik izvođenja na šematički način.

Sl. 6. pokazuje položaj sprave na lokomotivi.

Kod oblika izvođenja po sl. od 1 do 4 pomično je namešten veštački kamen 1 u držaču 2. Na držaču 2 utvrđena je dvostruko nazubljena poluga 3 i ona se vodi vertikalno u vodiči odn. kućici 10.

Vodiča 10 pritvrđena je na donjem nosaču 11 pogonskih kola. U svako nazubljenje dvostruko nazubljene poluge 3 hvata po jedan zupčanik 4. Zupčanici 4 pritvrđeni su na osovina 12, 13, koje okretno naležu u kućici 10. Na osovini 12 navučene su dve spiralne opruge 6 i obe su po jednim krajem pritvrđene za zupčanik 4. Opruge 6, 7 teže da pritisnu na niže nazubljenu polugu 3 pa time i kamen 1 na šinu 14.

Na osovini 13 nalazi se zupčani zaporni točak 15 i sa njime stoji u zahvatu dvo-

kraka reza 9 pod dejstvom opruge. Na rezi 9 predviđen je čep 16, koji strči na dole u unutrašnjost elektromagneta 8. Njemu pripadajući čep 17 udara kod nadražaja elektromagneta 8 čep 16 i time se iskopča zaporna reza 9 iz zapornog točka 15 tako, da se mogu opruge 6, 7 razviti, te da pritisnu kamen na šini 14. Sl. 4. pokazuje primera radi ukopčavalo za ukopčavanje i iskopčavanje elektromaneta 8 pogonskih kola. U okviru 2 izmenljivo je namešten kamen 1, koji se sastoji od kvarcnog peska vezanog cementom i čvrsto se drži rebrima šine 18, koja prodiru u žljebove kamena.

Kada se uzbude elektromagneti 8, tada se stavljaju kamenovi 1 na šine i trljaju iste, pri čemu se oslobađaju šine od raznovrsnog nahvaćanog ulja i prljavštine i uz to se i orapave tako, da pogonski točak ima tada dovoljno trenja i izbegava se klizanje točkova u mestu. Reza 9 automatski se stavlja opet u zaporni točak 15, čim se iskopča elektromagnet 8. Kretanjem na više i na niže donjega nosača vozila u odnosu na šine, pomera se kamen 1 sa držačem na više tako, da se više ne vrši do-
dirivanje šina u mirovanju.

Da bi se održao tada dovoljno veliki pritisak i kad je kamen već jako istrošen, onda se vrlo korisno namešta opruga 20 između dve krivaje 21, 22 osovina 12, 13. Opruga 20 hvata za ekscentrično nameštenički čep 24. Kod umetanja novog kamena u držač 2 uzima se tako veliki pritisak za opruge 6, 7, da on prekoračuje potrebni tlačni pritisak. Opruga 20 deluje iz početka na suprot prilisku opruge 6, 7. Posle potpunog abanja kamena 1 i pošlo su se razvile opruge 6, 7 dolazi do dejstva opruga 20 i to u istom smislu kao i opruge 6, 7.

Kamen 1 mogao bi kliziti i na samom

vencu točka, ili mogao bi, kao što je šematički predstavljeno na sl. 5. biti snabdeven rapavim koturom 26, na koji se pritisne kamen 1. Kotur 26 pogoni se i odvaja od kamena 1 pesak, koji se baca između venca točka i šine 14. Kotur 26 mogao bi se kotrljati po šini 14 i onda bi se time i pogonio. Ali mogao bi biti predviđen još i jedan naročiti pogon kotura 26 polazeći od pogonskog točka ili pomoću naročito malog elektromotora.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za povećanje trenja kod šina posipanjem šina peskom kod željezničkih vozila, naznačen time, da se pesak oslobađa i nanosi na šine sa veštačkog kamena (1), koji odaje pesak, i što je taj kamen namešten neposredno ispred pogonskog točka.

2. Sprava za sprovođenje postupka po 1, zahtevu, naznačena time, da je za čvrsto držanje u jednom držaču (2) izmenljivog i pesak odajućeg veštačkog kamena (1), stojećeg pod uticajem opruga (6, 7), koje deluju na nazubljenu polugu (3) i zupčane točkove (4), predviđena u mirnom položaju zaporna sprava (9, 15) razrešljiva elektromagnetom. (8).

3. Sprava za izvođenje postupka po 1, zahtevu, naznačena time, da je nazubljena poluga (3) izvedena sa dvostrukim nazubljenjem i spojena je zupčanicima (4) sa oprugom (20) za izravnjanje, koja prilagođava snagu pritiska kamena prema istrošenju istoga.

4. Sprava za izvođenje postupka prema zahtevu 1, naznačena time, da sa prinudno pogonjenim valjkom (26) skida pesak sa kamena (2), koji odaje pesak, i stoji pod pritiskom opruge i pomenuti se pesak dovodi na šine.

Fig. 1.

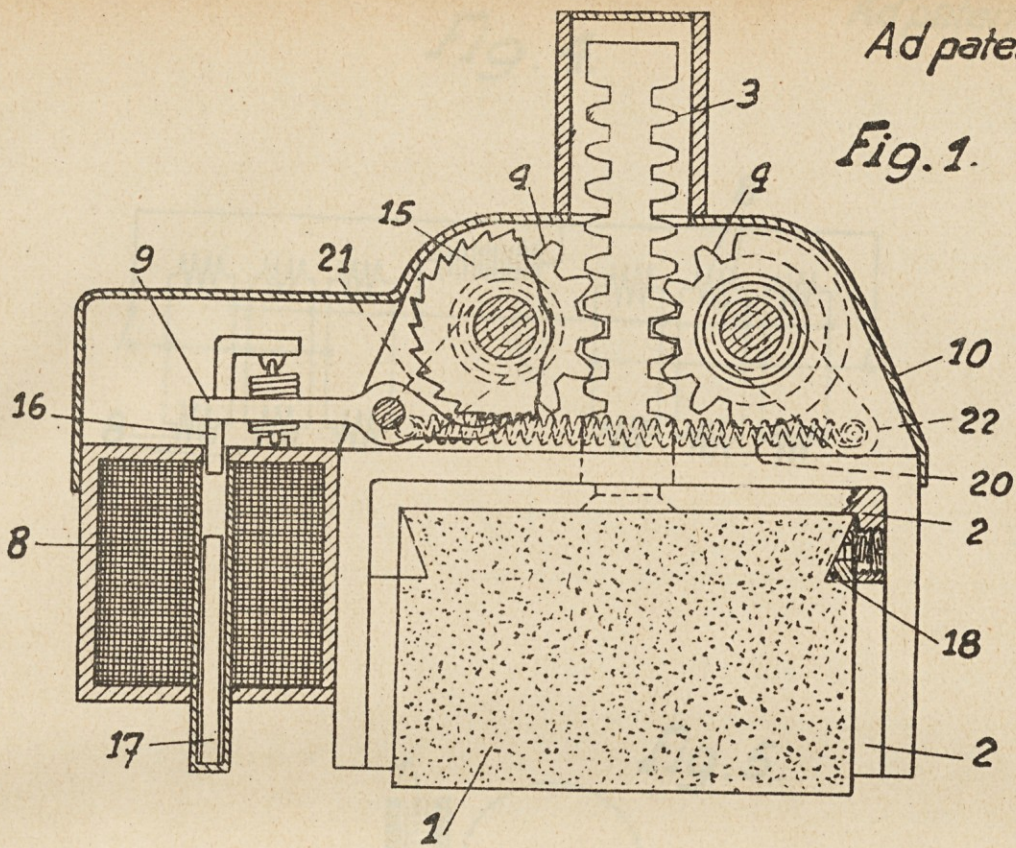

Fig. 2.

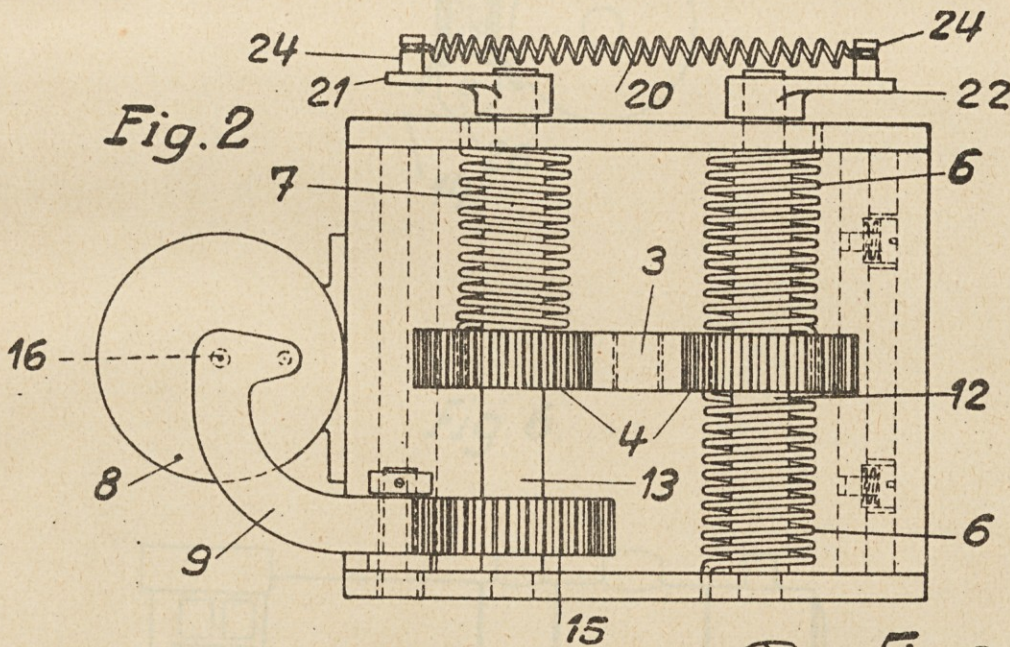

Fig. 3.

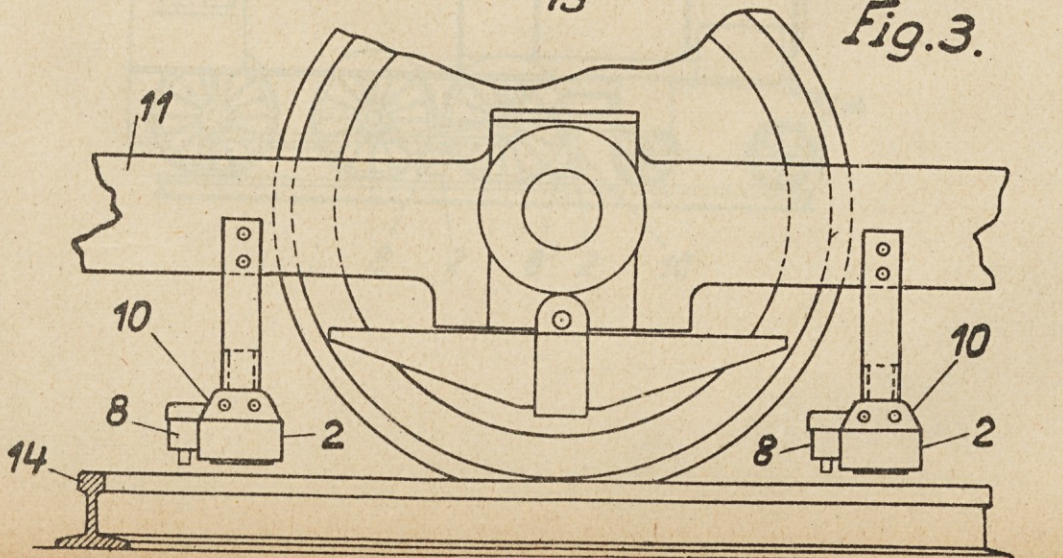

Fig. 4.

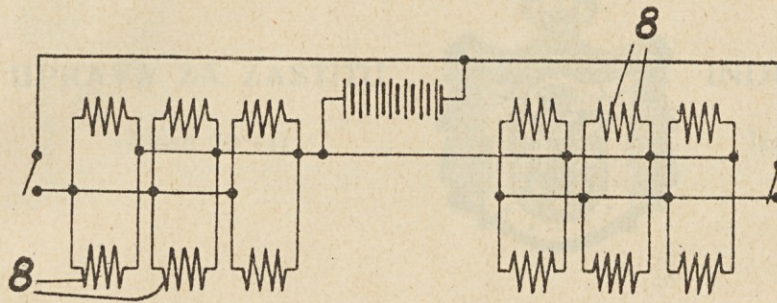

Fig. 5.

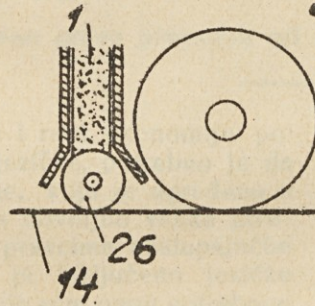

Fig. 6.

